

Spomenica o koleri,

ki jo je izdalo c. kr. ministrstvo notranjih zadev meseca oktobra 1914.

1.) Kolera je prenosna bolezen. Nastane pa tedaj, ako se prenese takomenovani kolerov bacil iz ust v čevo. Na vsak način izvira okužba od človeka, ki jo izločuje s svojimi odpadki, zlasti s črevesnimi. To izločevanje se ne dogaja samo pri bolnih na koleri, nego tudi pri takih, ki so že ozdraveli, odnosno pri takih, ki so zdravi ostali (nosilci bacilov).

2.) Povzročitelj kolere se toraj nahaja le v odpadkih, nikakor pa ne v izsopenem zraku, niti v potu. Vsled tega je nevarnost neposrednega prenosa kolere manjša, kakor pa pri marsikateri drugi kužni bolezni. Tudi strežba bolnim na koleri je brez nevarnosti, ako se čuvamo vsakršnega onečeenja z njihovimi odpadki (ne jejmo torej v bolnikovi sobi, niti ne pijmo in ne kadimo), oziroma, ako smo se onečedeli, naj sledi temeljito osnaženje in temeljita razkužba.

3.) Poleg kolerovih odpadkov prihajajo — kar se prenašanja bolezni tiče — v poštev še po takih odpadkih onečedeni predmeti, ponajveč perilo, obleka, posoda in sploh vse, kar je v vsakdanji rabi, potem stranišča, onečiščena voda in onesnažena živila.

Nekateri posel, na primer pri plovbi na rekah, na splavih in v pristaniščih, kjer se pije onečiščena voda, takisto pri pericah, ki po neprevidnem prijemajo onesnaženo in še ne razkuženo perilo, je združen z znatno nevarnostjo okužbe po koleri.

4.) Kolera se širi od kraja do kraja s prometom; prenos po zraku je nemogoč.

5.) Strahu pred kolerom ni treba bežati, nego vsakdo naj vztraja v običajnih svojih razmerah.

6.) Najvažnejši predpisi za osebno varstvo so ti-le: Telesna snažnost. Po vsakršnjem onečeenju (zlasti na straniščih) si umij roke, na vsak način pa pred jedjo.

Snaženje stanovanj, posebno kuhinje in stranišča (izganjanje muh i. t. d.).

Uporaba nedvomno čiste vode za žejo in kuho (pitna voda naj se, če treba, prekuha).

Svariti je pred uživanjem pokvarjenih ali težko prebavljivih živil, neprekuhanega mleka, prevelike množine sadja, solate, kumar i. t. d., sploh pred nezmernostjo v jedi.

Škodljiv vpliv imajo tudi slaba stanovanja, nezadostna obleka, neredno življenje, napačna prehrana in sploh vsake vrste nezmernost, zlasti tudi pijančevanje.

Različna sredstva za varstvo in zdravljenje, ki se priporočajo pod imenom kolerovega žganja, kolerovih kapljic i. t. d. so brez vsakega pomena. Opojne pijače sploh ne obvarujejo, oziroma ne ozdravijo od kolere.

V zadnjem času se priporoča cepljenje proti kolери. Stvar zdravnikova je, da presodi, ali naj se cepljenje izvrši, in kako naj se to zgodi.

7.) Od okužbe do izbruha boleznι poteče pri koleri po navadi pol dneva do pet dni. Po preteku petih dni se izbruha boleznι ni več bati.

8.) Najočividnejši bolezenski pojavi so v jasnih slučajih: močna, brezbolestna driska (primerja se vodi, v kateri se je izpiral riž) in bljuvanje; poleg teh — često neznosna žeja, brezsečnost, boleči krči zlasti v mečah, hripav glas in izčrpanje moči.

Bolezen poteče časih tudi samo z znaki navadnega črevesnega katarja. Spoznanje kolere se v takih slučajih zasigura le s pomočjo bakteriološke preiskave.

9.) V času, ko se širi kolera, pazimo na vsakršen, za obolenje sumljiv pojav.

V slehernem slučaju obolenja po koleri ali smrti vsled iste, ali če obstoja tudi le tozadeven sum, vposlati se mora zdravstvenim oblastim takoj zakonito predpisano naznanilo in to najkrajšim potom.

10.) Bolni in za obolenje sumljivi se morajo od drugih oseb ločiti in je najbolje odposlati jih v bolnico.

11.) Osebe, ki prihajajo iz krajev, okuženih po koleri, treba na kraju, kamor so bile dospele, pet dni zdravstveno-policijsko nadzorovati, ne da bi se jim omejevali osebni stiki ali da bi se osebno nadlegovale. Ako je nevarnost okužbe velika (zlasti pri takoimenovanih nositeljih bacilov), se zaukaže opazovanje v izolaciji.

12.) Temeljito treba med boleznijo in po taisti razkuževati: odpadke bolnikov kakor tudi vse predmete, ki so bili, ali bi mogli biti onesnaženi od bolnika, n. pr. posteljno in telesno perilo, obleko, pitno posodo in posodo za kuho i. t. d.

13.) Javnemu zdravstvu treba v časih kolere posvečati posebno pozornost. Očiti zdravstveni nedostatki naj se odpravijo (pred vsem kar se tiče preskrbe z vodo in odstranjevanja odpadkov, istotako tudi nedostatki v prometu z živili, v nastanjanju večjih množic (trum i. t. d.).

V krajih, ki se ponašajo z dobrimi zdravstvenimi razmerami, ki so preskrbljeni z dobro pitno, oziroma užitno vodo in koder se pravilno odstranjujejo odpadki, se azijska kolera ne bo udomačila, odnosno, ako bi se tudi pojavila, se ji razširitev uspešno zabrani.